

Förordnade om naturreservat för Jättungsmyran i Skellefteå kommun

(3 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 2.

Administrativa uppgifter

Namn	Jättungsmyran
Nummer	2402180
Reg-DOS id	2013330
Natura 2000	Del av SE0810448 Jättungsmyran,
Kommun	Skellefteå
Län	AC
Lägesbeskrivning	Ca 15 km OSO Kalvträsk, ekokarta 22K 3-5a mittkoordinat: 1703064, 7172198
Naturgeografisk region	32C: norra Norrlands barrskogsområden och bergkull- slätter
Gräns	Se beslutscharta
Ägarkategori	Staten genom naturvårdsfonden
Fastigheter	Villvattnet 4:21
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	838,7 ha
Skyddad areal produktiv skog	237,4 ha

Syftet med reservatet

Syftet med säkerställande och skötsel av Jättungsmyrans naturreservat är att bevara områdets värdefulla naturmiljöer såsom ett ostört, mångformigt och representativt myrområde med intilliggande skogsmarker och dess naturliga flora och fauna. Naturliga processer och vattenståndsfuktuationer ska tillåtas fortgå ostört. Naturskogsstrukturer som skiktning, död ved och gamla grova träd ska finnas i gynnsam omfattning. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska naturmiljöer och arter. Utöver friluftsliv, ska reservatet även kunna utnyttjas för naturstudier, undervisning och forskning.

Motiv för beslutet

Jättungsmyran består av ett flackt och vidsträckt myrområde, omväxlande med skogsklädda holmar, åsryggar och mosaikartade partier med sumpskog och fastmarksholmar. Området utgör ett mycket mångformigt och storskaligt myrkomplex. Områdets våtmarker är i merparten av området helt hydrologiskt intakta. Skogsmarken inom reservatet utgörs till största delen av äldre naturskogsartade tallskogar. Skogen är ofta påfallande kort och senvuxen och många bestånd är hänslavsrika och flerskiktade. Tallöverståndare och äldre brandspår förekommer tämligen regelbundet i alla reservatets skogar.

Jättungsmyran ingår i Myrskyddsplan för Sverige som ett av länets mest skyddsvärda myrområden. Området har mycket höga naturvärden knutna till de stora och mångformiga kärrtyperna, med förekomster av en rad krävande växt- och djurarter. Vid sidan om de höga våtmarksvärdena finns även områden med skyddsvärd naturskog inom reservatsområdet. Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och att bevara dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet är avgörande för att bevara dess ursprungliga flora och fauna. Brandpräglade tallnaturskogar utgör prioriterade skogstyper i skyddet av skogsområden. Reservatet är så stort att dess nuvarande karaktär kan bevaras och på sikt även utvecklas.

Länsstyrelsen bedömer att området är prioriterat enligt de nationella och regionala strategierna för skydd av våtmarker och av skog. I och med detta beslut om naturreservat så skyddas 237,4 hektar produktiv skogsmark med höga naturvärden. Skyddet av detta område bidrar verksamt till att närma sig de uppsatta miljömålen myllrande våtmarker och levande skogar ska nås.

Länsstyrelsen bedömer att olika typer av exploatering av områdets våtmarker, skogsbruk och andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är viktigt för bevarande av den biologiska mångfalden. Därför är detta, enligt länsstyrelsens uppfattning, ett område som i enlighet med miljöbalkens 1 kap 1 § bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap 4 §.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för bevarandet av den biologiska mångfalden och för allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap 25 § ha länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Ärendets beredning

Jättungsmyrans höga naturvärden blev kända i samband med att den rikstäckande våtmarksinventeringen genomfördes i länet under 1980-1990-talet. Området uppmärksammades även som ett mycket värdefullt område vid Skellefteå kommuns översiktliga naturinventering 1998 och ingår som en av länets mest skyddsvärda myrar i Myrskyddsplan för Sverige från 1994. Länsstyrelsen har under beredningen av ärendet besökt området vid flera tillfällen för att samla in underlag om områdets naturvärden.

Naturvårdsverket tillstyrkte under hösten 2002 att länsstyrelsen kunde påbörja förhandlingar med berörda markägare med syfte att bilda naturreservat av området. Efter förhandlingar med de tidigare markägarna har marken förvärvats av staten.

Området ingår sedan år 2005 i den europeiska unionens nätverk av skyddade områden, Natura 2000.

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter. Samtliga instanser tillstyrker länsstyrelsens reservatsförslag. Länsstyrelsen har beaktat remissinstansernas synpunkter i beslutet.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla.

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning, utföra till- eller påbyggnad samt ändra nyttjandet av byggnad eller annan anläggning för att tillgoda annat ändamål än det vartill den tidigare varit använd,
2. anlägga väg, mark- eller luftledning, undantag medges för underhåll av den skogsväg som leder genom reservatet,
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dikesrensa, dämna, dränera, utfylla, tippa, dumpa eller anordna upplag,
4. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, upparbeta vindfällan, ta frö eller vidta någon skogsbruks- eller skogsvårdsåtgärd,
5. plantera in för trakten främmande djur- eller växtart,
6. framföra motordrivet fordon, med undantag för på den skogsväg som leder genom reservatet, undantag medges även för uttransport av fälld älg vid älgjakt och för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark,
7. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnärlingsmedel,
8. göra åverkan på, bortföra eller på annat sätt förändra kulturhistorisk lämning såsom slätterlada eller hässjerester,

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet enligt skötselplanen.

Föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. utmärkning av reservatet,
2. uppsättning av informationstavlor,
3. skötselåtgärder enligt skötselplan,
4. undersökningar och övervakning av områdets växt och djurarter.

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i övrigt, inom reservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon, med undantag för på den skogsväg som leder genom reservatet, undantag medges även för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark,
2. störa djurlivet, t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m,
3. göra åverkan på mark- eller växtlighet, döda, stående och liggande träd inräknade,
4. göra åverkan på, bortföra eller på annat sätt förändra kulturhistorisk lämning såsom slätterlada eller hässjerester,
5. plocka eller insamla växter eller växtdelar, lavar, mossor och svampar med undantag för bär och matsvamp,
6. fånga eller insamla insekter och andra djur,
7. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området. Av särskilt betydelse för syftena med reservatet är:

7 kap 29a-b §§ MB med krav på tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i ett Natura 2000-område.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Enligt 29 kap 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Efter bildandet av naturreservatet omfattas området inte av bestämmelserna i skogsvårdslagen.

Göran Theolin

Andreas Garpebring

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista

Bygg- och Miljökontoret, Skellefteå kommun, 931 85 Skellefteå
Räddningstjänsten Skellefteå, Nöppelbergsvägen 2, 931 76 Skellefteå
Lantmäterimyndigheten i AC-län, Box 3044, 903 02 Umeå
Lantmäteriavdelningen Skellefteå kommun, 931 85 Skellefteå
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Sthlm
SGU, Uppsala, Box 670, 751 28 Uppsala
Skogsstyrelsen, Stig Holmqvist, Box 294, Skeppargatan 17,
931 32 Skellefteå
Malå Sameby, Jonas Larsson, Sorselevägen 3, 930 70 Malå
Naturskyddsföreningen i Västerbotten, c/o Torgny Forsgren,
Arvid Franklins väg 18, 921 35 Lycksele
Holmen Skog, Torbjörn Åhman, Storgatan 47, 935 32 Norsjö
Västerbottens Ornitologiska förening, c/o Leif Bildström,
Smultronstigen 33, 930 70 Malå
Patrik Nygren, Västra Hökmark 232, 930 10 Lövånger
Örjan Clausén, Lantmäteriet, Storgatan 28, 921 31 Lycksele
Naturvårdsregistret